

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURSA OSMANGAZİ BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
7.	EKLER.....	18

KISALTMALAR

BUSKİ: Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

GHS : Geçiş Hakkı Sağlayıcısı

ÜFE : Üretici Fiyat Endeksi

EHABS: Elektronik Haberleşme Alt Yapı Bilgi Sistemi

TAKBİS: Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi

TABLÖLÄR

Tablo 1: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurum bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci, bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md.484) içermektedir.

Osmangazi Belediyesinin 2016 yılı gider bütçesi 430.000.000,00 TL öngörülmüş olup yıl sonunda bütçe gerçekleşmesi 354.485.465,98 TL olmuştur.

Kurumun 2016 yılı gelir bütçesi 430.000.000,00 TL tahmin edilmiş olup yıl sonunda gerçekleşen gelir 318.638.659,82 TL olmuştur.

Tablo 1: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

HESAP ADI	Tutar	Oran (%)
Vergi Gelirleri	116.340.171,81	36,51
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	30.026.364,18	9,42
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	147.397,57	0,05
Diğer Gelirler	170.995.206,26	53,66
Sermaye Gelirleri	1.129.520,00	0,36
TOPLAM	318.638.659,82	100,00

Tabloya göre Kurumun öz gelirleri olan vergi gelirlerinin toplam bütçe içinde payı %36,51'dir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden elde edilen pay ise %9,42 olmuştur. Genel Bütçe gelirlerinden mahalli idarelere aktarılan paylarında içerisinde yer aldığı Diğer gelirlerin toplam bütçe gelirleri içindeki payı ise %53,66 olmuştur.

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

HESAP ADI	Tutar	Oran (%)
Personel Giderleri	49.722.342,81	14,02
SGK Prim Giderleri	8.059.545,18	2,27
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	132.505.550,17	37,38
Faiz Giderleri	4.027.141,57	1,14
Cari Transferler	9.690.169,28	2,73
Sermaye Giderleri	149.480.716,97	42,17
Sermaye Transfer	1.000.000,00	0,28
TOPLAM	354.485.465,98	100,00%

Tabloya göre 2016 yılı bütçe giderlerinin %37,38 lik kısmı mal ve hizmet alım giderleri olarak muhasebeleştirilmiştir. Sermaye giderlerinin oranı ise %42,17'dir. Personel giderleri ise %14,02'lik bir orana ulaşmıştır.

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri

HESAP ADI	2014	2015	2016
Personel Giderleri	42.249.203,60	44.214.237,58	49.722.342,81
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.037.182,74	7.446.356,85	8.059.545,18
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	80.558.508,18	102.059.765,23	132.505.550,17
Faiz Giderleri	184.800,00	1.867.991,98	4.027.141,57
Cari Transferler	9.905.232,75	10.244.360,51	9.690.169,28
Sermaye Giderleri	157.368.410,26	154.961.931,06	149.480.716,97
Sermaye Transferleri	0,00	248,21	1.000.000,00
TOPLAM	297.303.337,53	320.794.891,42	354.485.465,98

Kurumun son üç yıl bütçe giderleri incelendiğinde mal ve hizmet alım giderleri ile faiz giderlerinin arttığı görülmektedir. Mal ve hizmet giderlerinin artış sebebi temizlik hizmeti alımlarındaki 13.585.872,53 TL'lik artıştan kaynaklanmakta olup, faiz giderlerinin artması ise kentsel dönüşüm projelerinin gerektirdiği kamulaştırmaları yapmak üzere uzun vadeli alınan toplam 46.941.484,33 TL'lik kredi borcundan kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri

HESAP ADI	2014	2015	2016
Vergi Gelirleri	101.089.661,45	106.351.788,45	116.340.171,81
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.455.891,52	27.559.938,28	30.026.364,18
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	500.631,18	956.334,76	147.397,57
Diğer Gelirler	129.904.822,10	162.942.588,53	170.995.206,26
Sermaye Gelirleri	5.425.438,00	11.721.921,43	1.129.520,00
TOPLAM	262.376.444,25	309.532.571,45	318.638.659,82

Kurumun son üç yıllık bütçe gelirleri incelendiğinde bütçe gelirlerinin yıllar itibariyle önemli oranda artmadığı anlaşılmaktadır. Kurum gelirleri içinde en önemli payın Diğer Gelirler hesabı içerisinde yer alan merkezi idare payları olduğu görülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli
- Bütçe giderleri tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bursa Osmangazi Belediyesi'nin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yevmiye Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Olması

Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaraları atlanmış, bazı yevmiye numaralarında ise alt kod açılıp kayıt yapılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Yevmiye sistemi, Muhasebeleştirme Belgeleri ve Açılış Kayıtları” başlıklı 43’üncü maddesinde;

"(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır. ... (3) Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar “Ödeme Emri Belgesi” (Örnek-32), diğer işlemler ise “Muhasebe İşlem Fişi” (Örnek-33) ile muhasebeleştirilir. (4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)’den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır. (5) Mali yılın başında bir önceki hesap döneminden devreden hesaplar için açılış bilançosu düzenlenir. Açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar düzenlenecek (1) yevmiye numaralı “muhasebe işlem fişiyle” ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilir. Açılış kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine, açılış bilançosunun bir nüshası eklenir. Açılış kaydına esas tutarlar, ilgili hesap için açılacak büyük defter ve yardımcı defterlere aktarıldıktan sonra işlemlerin kaydına başlanır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, ödeme emri belgesine veya muhasebe işlem fişine bağlanan her bir işlem için tek bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir. Ancak; yevmiye defterinde 123 adet yevmiye numarasının bulunmadığı ayrıca bazı yevmiye numaralarında ise mükerrer yevmiye numarası kullanarak 1250.01,1250.02,1250.03 gibi geriye dönük işlem yapmaya müsait şekilde alt kod açılmıştır.

Devlet muhasebesi uygulayan kamu idarelerinin muhasebe birimleri, muhasebe

işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydederler. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde, düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir. Hatalı yapılan veya iptal edilen yevmiyelerinde bu hükme göre boş bırakılmaması düzeltme işleminin ters kayıtla yeni bir yevmiye numarasıyla kayıt altına alınması gerekmektedir.

Yönetmelik hükümlerine rağmen bazı yevmiye maddeleri boş bırakılmış, bazılarında ise alt kod açılmıştır. Bu şekilde uygulama yapılması mevzuata aykırı olup geriye dönük muhasebe kaydı yapılması riskini ortaya koymakta ve muhasebe kayıtlarının güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Yevmiye defterinde atlanılan yevmiyelerle ilgili kullanılmış olduğumuz bilgisayar programında birkaç kişinin aynı anda fiş kaydı yapması sonucu hata vermektedir. Hata yapılmaması için gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Yevmiyelere alt kod alınarak mükerrer yevmiye kullanılması zorunlu olduğu için kullanılmaktadır. Belediyemiz bünyesinde müdürlük sayısının fazla olması nedeniyle Muhasebe servisine harcama belgeleri ertesi ayın ortalarına kadar gelmektedir. Ay içerisinde faturası kesilen harcamaların ertesi ayın ilk haftası muhasebe servisine gelmesi nedeniyle ay sonunun son yevmiyesine alt kod açılarak faturanın ait olduğu ay içerisinde kayıt yapılması sağlanmaktadır.

Sonuç olarak İdarenin, muhasebe işlemlerini yürütmek ve muhasebe raporlarını oluşturmak amacıyla kullandıkları muhasebe programlarının, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırılık içerecek işlemlere müsaade etmeyecek özelliklere sahip olması hususunda gerekli özeni göstermesi gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca yevmiye alt kod kullanımının Mali Hizmetler Müdürlüğüne, diğer birimlerden veri ve belge akışının her ayın son gününü geçmeyecek şekilde gelmesini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerekmekte olup geriye dönük muhasebe işlemi yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 2: Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarafından Osmangazi Belediyesi Adına Tahsil Edilen Katı Atık Bedellerinin Büyükşehir Belediyesi Tarafından Eksik Gönderilmesi

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 11'inci maddesinde "*Büyükşehir belediyeleri ve*

belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve islah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz” denilmektedir.

27.10.2010 tarih ve 27742 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, Atık Su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik’in “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Bu Yönetmeliğin amacı; atıksu altyapı tesisleri ile evsel katı atık bertaraf tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı, işletilmesi, kapatılması ve izlenmesi, bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin; atık su altyapı yönetimleri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından belirlenmesi, ayarlanması ve uygulanması yoluyla çevresel altyapı hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamaktır.*” Denilerek bu hizmetlerden dolayı ortaya çıkacak maliyetlerin karşılanması için tarifelerin ayarlanması ve uygulanmasının sağlanması gerekliliği belirtilmiştir.

Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde; “*Tam maliyet esaslı tarife: Atık su ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlananlara yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretler listesini*” denilerek bu hizmet maliyetine katlanan idarenin bu maliyetini bu hizmetlerden yararlananlardan alması gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik’in “*Evsel Katı Atık Hizmetleri İçin Ücretlendirme*” başlıklı 18’inci maddesinde; “*(1) Evsel katı atık hizmetleri için ücretlendirme yapılırken tam maliyet ve kirleten öder esasları kullanılır. Bu esasların uygulanmasına yönelik detayları içeren ve tam maliyet esaslı tarifelerinin belirlenmesinde faydalanılabilecek usul ve esaslar Bakanlık tarafından Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz adıyla Bakanlığın internet sayfasında yayımlanır. (2) Evsel katı atık hizmetlerine ait ücretler belirlenirken, atık üreticisinin ürettiği atık miktarı aşağıdaki birimlerden biri veya birkaçı kullanılarak tespit edilebilir:*

a) Atık ağırlığı,

b) Konteyner sayısı, konteyner hacmi, konteyner doluluk oranı ve atık toplama sıklığı,

c) Atık toplama aracı sayısı, araç hacmi, araç doluluk oranı ve atık toplama sıklığı,

ç) Atık üreticilerinin hane halkı büyüklüğü, hastanelerde yatak sayısı, okullarda öğrenci sayısı gibi belirli özelliklerine göre belirlenebilecek sabit atık üretim değerleri.” denilerek evsel katı atıkların nasıl ücretlendirileceği belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde de belirtildiği üzere, tam maliyet esası çerçevesinde toplanan evsel katı atık ücretleri, bu katı atıkları toplama maliyetine katılan idarenin hakkıdır.

BUSKİ tarafından su faturaları üzerinden toplamış olduğu evsel katı atık bedellerini, bu evsel katı atık hizmetini yerine getiren Osmangazi Belediyesi'ne tam maliyet esaslı tarife çerçevesinde göndermesi gerekmektedir.

Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından alınan 21.01.2016 tarih ve 2015/964 sayılı kararla evsel katı atık toplama ve bertaraf bedellerinin hesabında Bursa İli dahilinde bulunan 17 ilçe belediyesi ve Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirilen hizmet maliyetlerinin toplamını büyükşehir mülki sınırlarında bulunan tüm konut su aboneliğine bölünerek bütün aboneler için sabit bedel uygulanması neticesinde katı atık toplama ve bertaraf maliyeti 38.946.089,53 TL olan Osmangazi Belediyesi bu yöntemle 31.899.700,57 TL gelir elde etmiş olup,7.046.388,96 TL gelir kaybına uğramıştır. Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hesaplanan evsel katı atık bedellerinin, tam maliyet esasıyla maliyete katılan idare tarafından hesaplamasının yapılarak eksik hesaplanan kısımlarında Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmesi gerekir. Kurumun, yıl içerisinde katı atık toplama maliyetiyle, katı atık toplamadan doğan gelir arasındaki fark mali tablolarında ve mali dengesinde bozukluğa yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2017 yılından itibaren katı atık bertaraf gideri ile tahsilat arasında fark oluşmamasına dikkat edilecektir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa dikkat edileceği belirtilmiş olup, katı atık bertaraf bedellerinin Büyükşehir Belediyesi'nden tam maliyet esaslı tarife çerçevesinde tahsilinin sağlanmasına yönelik gerekli yazışmaların yapıldığı belirtilmiştir. Bulgu doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapıp eksik tahsilat yapılması işlemi sonlandırılmalıdır.

BULGU 3: Belediyeye Ait Taşınmazları Kullanarak Elektronik Haberleşme Hizmeti Sunan Firmalardan Geçiş Hakkı Ücreti Alınmaması

Belediyeye ait taşınmazları kullanarak elektronik haberleşme hizmeti sunan firmalardan geçiş hakkı ücreti alınmamaktadır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan ve 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe giren "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliği" bu faaliyetlerin ücretlendirilmesine ilişkin düzenlemeler getirmiştir.

Yönetmelik'in Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinde;“...

a) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

d) Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

e) Geçiş hakkı ücreti: İşletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücreti,

f) Geçiş hakkı ücret tarifesi: Ek-1’de yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen yerlerde, geçiş hakkını kullanacak işletmecilerden talep edilen ücretlerin üst sınırlarını gösteren fiyat tarifesini,

g) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

.....”olarak tanımlanmıştır.

Yönetmelik'in başvuru ve değerlendirme başlıklı 6’ncı maddesinde işletmecilerin geçiş hakkı kullanımı için Bakanlığa başvurmaları gerektiği belirtilmiştir. Başvuru kabul

işletmecilerin kamuya ait yerlerden geçiş hakkını kullanabilmesi hususunu düzenleyen aynı maddenin b bendinde “*Hazinenin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar ile mülkiyeti veya tasarrufu belediyelere ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile 25.2.1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında kalan yerlerde geçiş hakkını kullanacak işletmeci, ilgili GHS’ye Ek-2’de yer alan belgeler ve Bakanlıktan alınan kullanım onayı ile birlikte başvuruda bulunur. GHS kendisine yapılan geçiş hakkı talebi başvurularını mevzuat çerçevesinde en geç altmış gün içerisinde sonuçlandırır ve sonucunu işletmeciye bildirir. Geçiş hakkı talebinin reddedilmesi durumunda yapılan bildirimde red gerekçeleri açıkça belirtilir.*” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in İlkeler başlıklı 5’inci maddesinin ç bendinde geçiş hakkının kullanılmasının öncelikle tarafların anlaşmasına bağlı olduğu; geçiş hakkına ilişkin anlaşma başlıklı 8’inci maddesinin 1’inci bendinde işletmeci ile GHS’nin serbestçe anlaşma yapabileceği; 6’ncı bendinde geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin geçiş hakkına ilişkin anlaşmada yer alacağı; Geçiş hakkı ücretleri başlıklı 9’uncu maddesinde Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve ilk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretlerinin bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edileceği; mevcut geçiş hakları başlıklı geçici 1’inci maddesinde Bu Yönetmelik kapsamında yer alan ve bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce sahip olunan geçiş hakları ve imzalanmış olan anlaşmaların herhangi bir sebeple sona ermediği sürece aynı şartlarda uygulanmaya devam olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik’te, Bakanlık tarafından Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sisteminin (EHABS) kurulacağı ve işletmecilerin geçiş hakkına ilişkin elektronik haberleşme altyapı bilgilerini EHABS’ye kaydetmekle yükümlü olacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik hükümlerine göre Belediyeye ait taşınmazlar üzerinden elektronik haberleşme hizmetini sunmak isteyen işletmeciler Bakanlıktan onay aldıktan sonra geçiş hakkı için Belediyeye başvuruda bulunacaktır. Başvurusu kabul edilen işletmeci Belediye ile anlaşma yaparak Yönetmelik’te belirtilen tutardan fazla olmamak kaydıyla geçiş ücretini de belirleyip mevcut veya yapmayı planladığı altyapı bilgilerini EHABS’ye kaydetmek zorundadır.

Kurumun sorumluluk alanına dahil olan yerlerin kullanılmasının ücrete tabi olacağı değerlendirildiğinde, kendi sorumluluğuna dahil olan yerler için de ilgili firmalarla geçiş hakkı sözleşmesi yapmamakta söz konusu sözleşmeler ilgili firmalar tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesi ile yapılarak geçiş hakkı ücretleri Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilmekte, kurum gelir kaybına uğramaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Belediyemiz tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesine 24.05.2017 tarih ve 73735 Sayılı yazı ile 01.01.2014 tarihinden itibaren geçiş hakkı sözleşmeleri ve bu sözleşmeleri istinaden kendi sorumluluğumuzda olan yerlerden tahsil edilen geçiş hakkı bedelleri talep edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa dikkat edileceği belirtilmiş olup, İdare tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce idarenin sorumluluğu altında bulunan yerler içinde tahsil edilen geçiş hakkı bedellerinin talep edildiği anlaşılmış olmakla beraber geçiş hakkı sözleşme bedellerinin idare tarafından tahsili sağlanmalıdır.

BULGU 4: Kira Süresi Sona Eren Taşınmazların Yeniden İhale Yoluyla Kiralanması Gerekirken, Sözleşme Süresi Biten Kiracılarla Devam Edilmesi

Kurum mülkiyetinde bulunan ve ihale marifetiyle kiraya verilen taşınmazların kira sözleşme süresi sona ermesine rağmen yeniden ihale konusu edilmeyip, mevcut kiracılarla devam edilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun Kapsam başlıklı 1'inci maddesinde; “... *belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*” denilmiştir. Söz konusu mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, kanun koyucu Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır.

Ayrıca, söz konusu taşınmaz kiralamalarına bakıldığında ihale edilen taşınmazların kira sözleşmelerinin 3 yıl olduğu görülmüştür. Dolayısıyla söz konusu taşınmazların Belediye Kanunu' nun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının “g” bendi gereğince, encümen kararıyla

süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar verilmiştir. Yine aynı Kanun' un 18 inci maddesinde taşınmazların üç yıldan fazla kiralanmasına “Belediye Meclisi” nin karar vereceği ifade edilmiştir. Fakat 3 yıllık kira süresi dolmasına rağmen mevcut kiracılarla devam edilmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere taşınmazları 3 yıldan fazla kiralama yetkisi belediye meclisine aittir. Encümen kararıyla 3 yıllığına ihale edilen fakat süresi bitmesine rağmen mevcut kiracılarla devam edilmesi durumu, belediye meclisine ait olan yetkinin belediye encümenince kullanıldığının açık bir tespittir.

Diğer yandan, 2886 sayılı Kanun'un İlkeler başlıklı 2 nci maddesinde, yapılan ihalelerde açıklık ve rekabet ilkesinin sağlanmasının esas olduğu ifade edilmiştir. Bu itibarla, taşınmaz kira sürelerinin 3 yıl üzerinden ihale edilmesine rağmen bu sürenin aşılması ve halihazırda mevcut kiracılarla devam edilmesi açıklık ve rekabet ilkesine aykırıdır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un Ecrimisil ve Tahliye başlıklı 75 inci maddesinde;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz. ... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” hükümleri yer almaktadır.

Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi uygulanmalı; kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; 2886 Sayılı kanununa istinaden Belediyemiz tarafından 3 yıllığına yapılan kira ihaleleri, ihale şartnamesi hükümlerine göre 3 yılın sonunda ihaleye çıkılmaz ise bir yıl uzamış sayılır. Borçlar Kanununun 347. Maddesine istinaden de kira sözleşmesi yenilenmediği takdirde sözleşme aynı şartlarda 1 yıl süre ile uzatılmış sayılır denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguya verilen cevapta Borçlar Kanunu 347’nci maddesinde belirtilen “Konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır.” Hükmü gereği sözleşmelerin bir yıl daha uzatıldığı belirtilmiş olmakla beraber bulguya konu edilen taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na tabi ihale edilmiş bulunmaktadır.

Yargıtay 6. Hukuk Dairesi’nin 19.06.2014 Tarih ve 2014/8171 sayı, 15.04.2015 Tarih ve 2015/3710 sayılı kararında, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 08.07.2009 Tarih ve 2009/320 sayılı kararında, Danıştay 10. Dairesinin 19.12.1991 tarih ve 1991/3850 sayılı kararında ve Sayıştay Genel Kurulu’nun 21.03.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiraya verilen taşınmazlar için 6570 sayılı Gayrimenkul Kiralamaları Hakkında Kanun ve Türk Borçlar Kanunu'nun Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları hakkındaki hükümlerinin uygulanma olanağı bulunmadığına hükmedilmiştir. Ayrıca Uyuşmazlık mahkemesinin 30.12.2013 tarih ve 2013/1752 sayılı kararında da süre uzatımı sorununda çözüme esas mevzuatta önceliğin özel kanun niteliğinde bulunan 2886 Devlet İhale Kanunu olması gerektiği belirtilmiş olmakla beraber 2886 sayılı kanunun süre sınırı koyarak idareleri yükümlülük altında bıraktığı vurgulanmış ve adli mahkemenin kararını bozarak 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu’nun kullanılmasına karar veren idari yargı kararını kabul ederek uyuşmazlığı gidermiştir.

Kurum tarafından Borçlar Kanunu’na dayanılarak kiralama sürelerinin uzatılması ile ihalelerde açıklık ve rekabet ilkesinin ihlal edildiği ortadadır. İdarece açılmış bulunan taşınmaz kiralama ihalelerine istekliler tarafından kiralama sürelerinin 3 yıl olduğu için teklif verilmeyeceği gözönünde bulundurulduğunda teklif vermeyen istekli aleyhine haksız rekabet oluşmakla birlikte kamu kaynaklarının katılımcılık esasıyla adil dağıtılmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Yerleşik mevzuat hükümleri ve yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde idarenin,

---

Devlet İhale Kanunu ve Belediye Kanunu esaslarına göre kiraya verilen taşınmazları için süre uzatımlarında 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiralamaları Hakkında Kanun ve bu kanunun mülga olmasıyla beraber yürürlüğe giren Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanmaması, kamu taşınmazları kiralamalarında özel kanun niteliğinde bulunan Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. 2886 sayılı kanuna göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi, uzatılması, sona erdirilmesi ve kira tespiti konularında 2886 Sayılı kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden kira süresi dolan taşınmazların 2886 Sayılı Kanun kapsamında yeniden ihale yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Tarafından Kuruma Bildirilmemesi

Osmangazi Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu idaresi tarafından bildirilmediği; bu bildirim yapılmamış olması sonucu kamulaştırmadan doğan emlak vergisi farkı tahakkuk ve tahsili yapılamamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu Belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla Tapu idaresine kamulaştırma işlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemi olarak getirilmiştir. Zira emlak vergisi beyana dayalı bir vergidir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili başlıklı 10'uncu maddesi “..Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.” Vergilendirme başlıklı 39 uncu maddesi “Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.” 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, Bildirim verme ve süresi başlıklı 23 üncü maddesi “Bu Kanunun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesi zorunludur. Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir.” Vergi değerini tadil eden sebepler başlıklı 33 üncü maddesi “... Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)” Usul hükümleri başlıklı 37'nci

maddesi “*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder.*” Ödeme süresi başlıklı 30'uncu maddesi “*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.*” Denilmektedir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucu; kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilmediği, emlak vergisi ödenmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam ettiği, emlak vergisi borçlarının bulunduğu, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam edildiği anlaşılmıştır.

Kurumda bu tespitlerin Emlak Vergisinde sıralı olarak tarh, tahakkuk ve tahsil süreçlerinde muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda hatalara neden olduğu belirlenmiştir. 6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında kanun çerçevesinde veri paylaşımı sağlaması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak Emlak Vergisi gelirlerinin ve mali tablolarının güvenceye kavuşturulması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Osmangazi Tapu Müdürlüğüne kamulaştırmaların Kurumumuza bildirilmesi konusunda gerekli yazışma yapılmıştır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa dikkat edileceği belirtilmiş olup 2017 yılı denetimlerinde bu husus izlenecektir.

7. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF		CARİ YIL (2016)
		TL
1	DÖNEN VARLIKLAR	130.232.689,53
10	HAZIR DEĞERLER	6.133.075,87
102	BANKA HESABI	5.274.622,84
105	DÖVİZ HESABI	0,00
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	858.453,03
12	FAALİYET ALACAKLARI	122.374.808,59
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.526.433,94
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	101.825.951,21
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	18.000.812,44
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	21.611,00
14	DİĞER ALACAKLAR	396,54
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	396,54
15	STOKLAR	658.943,13
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	364.396,02
157	DİĞER STOKLAR HESABI	294.547,11
16	ÖN ÖDEMELER	1.065.465,40
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.065.465,40
2	DURAN VARLIKLAR	896.116.401,22

22	FAALİYET ALACAKLARI	7.755.439,89
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHLİRLİ ALACAKLAR HESABI	7.755.439,89
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	28.582.798,11
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	28.332.798,11
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	250.000,00
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	854.294.144,05
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	173.945.278,34
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	464.965.141,43
252	BİNALAR HESABI	123.513.706,34
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	6.868.878,70
254	TAŞITLAR HESABI	9.617.499,28
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	6.206.167,72
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	115.061.501,27
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	184.238.973,51
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00
260	HAKLAR HESABI	8.281.311,35
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	8.281.311,35
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	5.484.019,17
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	5.754.451,26
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	270.432,09
AKTİF TOPLAM		1.026.349.090,75

PASİF	CARİ YIL (2016)
	TL

3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	49.122.203,99
32	FAALİYET BORÇLARI	13.911.138,67
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	13.911.138,67
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	24.009.376,07
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	6.175.127,88
333	EMANETLER HESABI	17.834.248,19
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.090.471,84
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.226.339,80
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	856.239,01
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	499.997,53
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	507.895,50
368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0,00
37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.957.455,93
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.957.455,93
38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	4.153.761,48
381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	4.153.761,48
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	53.927.449,62
40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	46.941.484,33
400	BANKA KREDİLERİ HESABI	46.941.484,33
43	DİĞER BORÇLAR	1.369.000,00
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.369.000,00
47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	2.680.000,00
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	2.680.000,00
48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.936.965,29
481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.936.965,29
5	ÖZ KAYNAKLAR	923.299.437,14
50	NET DEĞER	438.031.567,89

500	NET DEĞER HESABI	438.031.567,89
52	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0,00
522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	0,00
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	369.017.560,75
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	369.017.560,75
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	116.250.308,50
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	116.250.308,50
PASİF TOPLAM		1.026.349.090,75

2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HESAP KODU	EKOD1	HESAP ADI	TUTAR
630	01	Personel Giderleri	47.573.689,50 TL
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.059.545,18 TL
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	122.058.504,82 TL
630	04	Faiz Giderleri	11.117.868,34 TL
630	05	Cari Transferler	6.758.641,12 TL

630	07	Sermaye Transferleri	0,00 TL
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.560,50 TL
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	5.088.245,95 TL
630	13	Amortisman Giderleri	3.633.481,87 TL
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	10.724.667,69 TL
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	21.709.935,80 TL
630 GİDERLER TOPLAMI			236.727.140,77 TL

600	01	Vergi Gelirleri	140.472.400,45 TL
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	30.195.497,06 TL
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	147.397,57 TL
600	05	Diğer Gelirler	182.162.154,20 TL
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00 TL
600 GELİRLER TOPLAMI			352.977.449,27 TL
590-DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI			116.250.308,50

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>